

Asesiad Effaith Cyfansawdd

Mae'r ddogfen yma yn asesu'r effaith fydd y polisi, gweithdrefn, cynllun ayb yn ei gael ar boblogaeth y sir ac yn gweithredu ar sail nifer o ddeddfau.

- **Deddf Cydraddoldeb 2010.** Mae'n rhoi dyletswydd ar fudiadau cyhoeddus i roi sylw dyledus i effaith unrhyw bolisi, weithdrefn, cynllun ayb newydd (neu wrth eu addasu) ar bobl â nodweddion gwarchodedig. Mae gofyn i ni
 - ddiddymu gwahaniaethu, aflonyddu ac erledigaeth anghyfreithiol ac ymddygiad arall sydd wedi ei wahardd gan y Ddeddf.
 - hyrwyddo cyfle cyfartal rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchodedig berthnasol a'r rhai nad ydynt.
 - meithrin perthynas dda rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchodedig a'r rhai nad ydynt.

Yng Nghymru mae'r ddyletswydd benodol yn nodi yr angen i wneud asesiad effaith yn dilyn canllawiau penodol i ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb gwarchodedig. Rhaid gwneud asesiad amserol cyn gwneud penderfyniad ar unrhyw newid perthnasol (h.y. sy'n cael effaith ar bobl hefo nodwedd gwarchodedig).

- **Dyletswydd Economaidd-Cymdeithasol.** Mae Cymru wedi gweithredu'r ddyletswydd bellach yma sy'n ran o Ddeddf Cydraddoldeb 2010 yn rhoi dyletswydd i fynd i'r afael ag anfantais economaidd-gymdeithasol mewn penderfyniadau strategol.
- **Safonau'r Gymraeg (Adran 44 Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011.** Mae'n ofynnol i'r Cyngor ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac i sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg. Mae'r ddogfen hon felly yn sicrhau bod y penderfyniadau yma'n diogelu ac yn hyrwyddo'r defnydd a wneir o'r Gymraeg.
- **Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015.** Mae dyletswydd ar y Cyngor i roi'r pum ffordd o weithio ar waith, ac i ymateb i'r 7 nod llesiant cenedlaethol.
- **Deddf Lluoedd Arfog 2021.** Rhaid i Gyngorau roi sylw dyledus i effaith y cynnig hwn ar y rhai sy'n gwasanaethu neu sydd wedi gwasanaethu yn y Lluoedd Arfog, ynghyd â'u teuluoedd.

Asesiad 01/09/2026

Awdur: Sioned Owen (PLANT)

Teitl Swydd: Uwch Reolwr Gwasanaeth Blynnyddoedd Cynnar

Dyddiad: 1/9/2026

Fersiwn: Fersiwn 1

CAM 1 - Prif Nodau ac Amcanion y Polisi neu'r Ymarfer

1. Sut fath o ddogfen neu weithdrefn sy'n cael ei asesu?

- Adolygiad gwasanaeth neu gynigion ad-drefnu sy'n effeithio ar y gymuned a/neu staff, e.e. darpariaeth blynnyddoedd cynnar, gofal, addysg
- Penderfyniadau sy'n effeithio ar ddefnyddwyr gwasanaeth, gweithwyr neu y gymuned ehangach yn cynnwys comisiynu/dad-gomisiynu neu adolygu gwasanaethau

2. Beth yw nodau, amcanion a chanlyniadau arfaethedig y polisi neu'r ymarfer?

Di boblogi o ran niferoedd plant yn derbyn mynediad i raglen grant Dechrau'n Deg felly angen cynyddu niferoedd plant ar y rhaglen gan ychwanegu ardal newydd fel ein bod yn cyrraedd y nifer disgwylidig o blant o fewn gofynion y grant gan y Llywodraeth

3. Pwy yw'r prif grwpiau ymgynghorol (budd-ddeiliaid)?

Plant 0-4 oed a'u teuluoedd

CAM 2 - Data Ymgysylltu ac Asesu'r Effaith

4. Oes ymgais wedi ei wneud i gydymffurfio â'r ddyletswydd i ymgysylltu yn unol â'r hyn a ddisgrifir uchod ac oes digon o wybodaeth wedi ei gasglu i symud ymlaen?

Nag Oes

Manylion yr ymgysylltu. Nodwch unrhyw ymgynghori neu ymgysylltu rydych chi wedi ei wneud neu yn bwriadu ei wneud

Gweithrediad	Dyddiadau	Gwybodaeth
methu ymgysylltu hefo teuluoedd gan ein bod yn dilyn canllawiau grant y Llywodraeth		

5. Pa wybodaeth sydd ar gael am yr effaith ar bob un o'r nodweddion a'r pynciau isod?

	Tystiolaeth, Gwybodaeth a Data Perthnasol	Effaith Posib Gadarnhaol a/neu negyddol
Hil	Mwy o bobl o dras Cymraeg yn yr ardal yma. Mynediad agored i bob teulu o fewn yr ardal newydd beth bynnag yr hil.	Effaith posib ar ddatblygiad plentyn - mwy o wasanaethau ar gael
Anabledd	Nifer uchel o blant gydag anghenion ADY yn yr ardal	Cadarnhaol - Mwy o wasanaethau ar gael iddynt yn lleol a derbyn gwasanaeth dwys
Rhyw	Nifer o deuluoedd un rhiant yn yr ardal . Ystadegau yn dangos fod merched yw'r penteulu yn rhan fwyaf o'r achosion hynny.	Cadarnhaol - mwy o ofal plant i alluogi rhieni sengl fynd i waith neu hyfforddiant.

Oedran	Perthnasol i deuluoedd gyda phlant o dan 4 oed.	Cadarnhaol - mwy o wasanaethau yn lleol
Crefydd a Chred	Dim tystiolaeth wedi eu hadnabod	Dim effaith wedi ei adnabod
Cyfeiriadedd Rhywiol	Dim tystiolaeth	Dim effaith wedi ei adnabod
Ail-bennu rhywedd	Dim tystiolaeth	Dim effaith wedi eu hadnabod.
Priodas a Phartneriaeth Sifil	Dim tystiolaeth	Dim effaith wedi adnabod
Beichiogrwydd a Mamolaeth	Bydd modd gweithio gyda mamau beichiog yn gynt yn yr ardal	Effaith cadarnhaol - Mwy o wasanaethau dwys a lleol i'r teuluoedd
Iaith Gymraeg	Mae nifer o aelwydydd Pwllheli gyda chanran uchel yn siarad Cymraeg. Darparu yn ddwyieithog i'r plant a'u teuluoedd	Effaith gadarnhaol gan ein bod yn comisiynu llefydd gofal plant yn y Gymraeg a phenodi staff lechyd ac yn y Cyngor yn ddwy ieithol.
Ystyriaethau Economaidd Gymdeithasol	Mynd i ardal ddifreintiedig wedi cael eu dewis drwy asesu data lechyd a WIMD etc	Effaith gadarnhaol fydd yn gallu gwella canlyniadau tlodi plant yn y blynyddoedd cynnar
Y Rhai Sy'n Gwasanaethu Neu Sydd Wedi Gwasanaethu Yn Y Lluoedd Arfog, Ynghyd a'u Teuluoedd	Dim tystiolaeth	Dim effaith wedi eu hadnabod
Hawliau Dynol	Gweithio gyda Hawliau plant yn ganolog	Cadarnhaol
Arall	Dim yn berthnasol	Dim yn berthnasol

6. Oes yna unrhyw fylchau data neu wybodaeth ac os felly beth yw'r rhain a sut y bwriedir ymdrin ag hwy?

Asesiad manwl o ddata drwy ddefnyddio data diweddar lechyd, Niferoedd o blant ADY a hefyd data tlodi plant

7. Wrth ystyried penderfyniadau allweddol eraill sy'n effeithio ar y grwpiau hyn, oes yna effaith gynyddol (effaith gronnu)?

Dim yn berthnasol

8. Beth mae'r cynnig yn ei gynnwys i ddangos eich bod wedi rhoi sylw dyledus i Ddyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus (i hyrwyddo cyfle cyfartal; helpu i ddileu gwahaniaethu, aflonyddu neu erledigaeth anghyfreithlon a meithrin perthnasau da a chydlyniant cymunedol ehangach) fel y mae'r 3 nod y Ddyletswydd Gyffredinol yn Neddf Cydraddoldeb 2010 yn eu cwmpasu?

Bwriad y cynllun ydi gwella canlyniadau plant cyn ysgol mewn ardal ddifreintiedig felly yn cynorthwyo i ddileu'r gwahaniaethau a hyrwyddo cyfle cyfartal

Bydd modd meithrin perthnasau da mewn nifer o grwpiau cefnogi teulu fydd yn agored i bob teulu.

9. Sut mae'r cynnig yn dangos fod sylw dyledus wedi ei roi i'r angen i fynd i afael ag anghyfartaledd o achos anfantais economaidd-gymdeithasol? (Sylwer fod hyn yn ymwneud â chau bylchau anghydraddoldeb yn hytrach na gwella canlyniadau i bawb yn unig)

Cynllun grant yn seiliedig ar wella canlyniadau o ran tlodi plant a rhoi'r cychwyn a sylfaen gorau i blant fel bod llai o wahaniaethu ac anfantais economaidd- gymdeithasol.

10. Sut mae'r cynnig yn dangos gweithredu yn unol â gofynion Safonau'r Gymraeg (Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011), i beidio a thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg, ac i sicrhau cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg? Hefyd sut y gweithredir yn unol â pholisi a strategaeth iaith y Cyngor i fanteisio ar bob cyfle i hyrwyddo'r Gymraeg (y tu hwnt i ddarparu gwasanaethau'n ddwyieithog) a chynyddu cyfleoedd i ddefnyddio a dysgu'r iaith yn y gymuned?

Hybu defnydd o'r Gymraeg trwy'r rhaglen i gyd.

Comisiynu lleoliadau gofal plant dwyieithog a chefnogaeth staff dwyieithog

11. Sut mae'r cynnig hwn yn diwallu gofynion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol drwy roi'r pum ffordd o weithio ar waith, ac yn ymateb i'r 7 nod llesiant cenedlaethol gan gynnwys creu Cymru sy'n Fwy Cyfartal?

Bydd y cynnig yn ateb i nifer o'r nodau llesiant cenedlaethol ar gyfer y teuluoedd ym Mhwlheli fel Cymru sydd yn fwy cyfartal, Cymru iachach, Cymru o gymunedau cydlynol a Chymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu

Bydd y rhaglen Dechrau'n Deg fel yn yr ardaloedd eraill yn gweithio i'r pum ffordd o weithio isod:

- **Hirdymor**
Ystyried effaith penderfyniadau heddiw ar genedlaethau'r dyfodol a sicrhau cydbwysedd rhwng anghenion tymor byr ac anghenion tymor hir
- **Atal**
Gweithredu'n gynnar i atal problemau rhag digwydd neu waethygu yn y dyfodol.
- **Integreiddio**
Ystyried sut mae amcanion a gweithredoedd yn effeithio ar y saith nod llesiant ac ar amcanion sefydliadau eraill. Gwaith integredig ar y cyd gyda'r gwasanaeth lechyd gan gydleoli gwasanaethau.
- **Cydweithio**
Gweithio gyda phartneriaid, sefydliadau a chymunedau i gyflawni canlyniadau gwell i blant yn y blynyddoedd cynnar
- **Cynnwys**
Cynnwys pobl a chymunedau yn y broses benderfynu ac ymgysylltu i sicrhau bod eu safbwyntiau'n adlewyrchu amrywiaeth yr ardal.

CAM 3 - Caffael a Phartneriaethau

I2. A fydd y polisi neu'r ymarfer hwn yn cael ei gyflawni'n llwyr neu'n rhannol gan contractwyr neu mewn partneriaeth â sefydliad(au) eraill?

Bydd

Pa gamau fydd yn cael eu cymryd i gydymffurfio â'r Ddyletswydd Gydraddoldeb Gyffredinol, Hawliau Dynol a deddfwriaeth yr iaith Gymraeg a'r Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol o ran caffael a / neu partneriaethau?

Caffael:

Fframwaith Cymeradwy Gofal Plant Cyngor Gwynedd sy'n cynnwys holiadur cymhwyso ar ddarparu yn y Gymraeg a chyrraedd gofynion rheoleiddio gofal plant AGC.

Partneriaeth:

BCUHB - Cytundeb Lefel Gwasanaeth - Ymwelwyr Iechyd a Gwasanaeth Therapi iaith

CAM 4 - Ymdrin ag Effaith Negyddol neu Anghyfreithlon a Chryfhau'r Polisi neu'r Ymarfer

I3. Wrth ystyried cymesuredd, a yw'r polisi neu'r ymarfer yn achosi effaith gadarnhaol neu negyddol sylweddol neu'n creu canlyniadau anghyfartal?

Effaith Gadarnhaol Sylweddol:

Effaith gadarnhaol - mwy o deuluoedd yng Ngwynedd mewn ardaloedd difreintiedig yn derbyn gwasanaeth yn y blynyddoedd cynnar

Effaith Negyddol Sylweddol:

Nid yw'r gwasanaeth ar gael ym mhob ardal o Wynedd oherwydd gorfod gweithredu telerau'r grant gan y Llywodraeth sef y nifer targed plant a Chyllid grant y Llywodraeth.

I4. Dylid egluro unrhyw effaith negyddol bwriadol a pham y credir fod cyfiawnhad dros weithredu fel hyn (er enghraifft, ar sail gwella cyfle cyfartal neu fagu perthnasau da rhwng y sawl sy'n rhannu nodwedd warchodedig a'r sawl sydd ddim neu oherwydd cyfiawnhad gwrthrychol neu weithred gadarnhaol

Yn sgil ymestyn y cynlluniau gofal plant gan y Llywodraeth bydd mwy o blant tu allan i ardaloedd Dechrau'n Deg yn derbyn mwy o wasanaethau gofal plant o flwyddyn yma ymlaen

Aseswyd yr angen ac ardal Pwllheli oedd yn cyrraedd y meini. Bydd bod plentyn yn wardiau LSOA Pwllheli yn derbyn y gwasanaeth a fydd dim gwahaniaethu.

15. A fydd unrhyw un o'r effeithiau negyddol a nodwyd yn cyfrif fel gwahaniaethu anghyfreithlon ond eu bod yn anorfod (e.e. lleihau cyllid)?

Na fydd

Noder y rheswm dros ddweud hynny a'r cyfiawnhad dros barhau

Yn sgil di boblogi ar y cynllun Dechrau'n Deg mae angen cynyddu'r niferoedd plant fel bod defnydd gorau o'r cyllid grant. Llywodraeth yn dymuno i ni neud hyn ni ellir fod o dan y 10% cap o blant.

16. Pa fesurau neu newidiadau eraill fyddai'n bosib eu cynnwys er mwyn cryfhau neu newid y polisi / arfer i ddangos fod sylw dyledus wedi ei roi i hyrwyddo cyfle cyfartal; helpu i ddileu gwahaniaethu, aflonyddu neu erledigaeth anghyfreithlon a meithrin perthnasau da a chydlyniant cymunedol ehangach; fel yr ymdrinnir â nod wella yn Nyletswydd Gyffredinol Deddf Cydraddoldeb 2010?

Bydd angen ymestyn i ardal Pwllheli yr un amser ac ymestyn y cynllun gofal plant 2 oed a ariennir gan y Llywodraeth yr un pryd fel bod modd i ardaloedd tu allan i gael mantais hefyd.

Bydd dim gwahaniaethu o fewn yr LSOA's Pwllheli a bydd mynediad llawn i'r teuluoedd gyda phlant o dan 4 oed.

Bydd y cynllun yn hyrwyddo cyfle cyfartal ac yn sicrhau gwasanaethau yn lleol ac yn ddwyieithog.

Bydd y cynllun yn meithrin perthnasau gan roi'r teuluoedd yn ganolog wrth gynllunio gwaith i gefnogi'r teuluoedd boed o ar lefel un i un neu mewn grwpiau gwahanol.

17. Pa fesurau neu newidiadau eraill fyddai'n bosib eu cynnwys er mwyn cryfhau neu newid y polisi / arfer i ddangos fod sylw dyledus wedi ei roi i'r angen i leihau canlyniadau anghyfartal o ganlyniad i anfantais economaidd-gymdeithasol?

Aseswyd y data anghenion i nifer o ardaloedd a nodwyd mai Pwllheli fyddai'r ardal fwyaf anghenus i dderbyn y gwasanaeth.

18. Pa fesurau neu newidiadau eraill fyddai'n bosib eu cynnwys er mwyn cryfhau neu newid y polisi / arfer i ddangos fod sylw dyledus wedi ei roi i'r angen i gynyddu cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac i beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg yn unol â Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 a lleihau neu atal unrhyw effeithiau andwyol y gall y polisi/ymarfer ei gael ar yr iaith Gymraeg?

Telerau grant gan ddilyn canllawiau Llywodraeth

19. A oes digon o wybodaeth i lunio barn gytbwys a symud ymlaen?

Oes

CAM 5 - Penderfynu Mynd Ymlaen

20. O ystyried yr wybodaeth sydd wedi'i chasglu yng Nghamau 1-4, ydi hi'n bosib symud ymlaen â'r polisi neu'r ymarfer ai peidio, ac os felly, ar ba sail? Dewis o:

Parhau â'r polisi neu'r ymarfer yn ei ffurf bresennol

CAM 6 - Camau Gweithredu a Threfniadau i Fonitro Canlyniadau ac Adolygu Data

Mae'r broses AEC yn un barhaus ac nid yw yn dod i ben pan fo'r polisi/ymarfer a'r AEC wedi'u cytuno a'u gweithredu. Mae dyletswydd gyfreithiol benodol i fonitro effaith y polisiâu/ymarferion ar gydraddoldeb ar sail barhaus i adnabod a yw'r canlyniadau wedi newid ers i chi gyflwyno neu addasu'r polisi neu ymarfer newydd hwn. Os nad yw'r data perthnasol gennych chi, dylech fod yn gweithredu i gywiro hyn yn eich cynllun gweithredu. I weld canllawiau EHRC ar gasglu data gallwch adolygu eu [Fframwaith Fesur](#)

21. Pa gamau gweithredu a nodwyd yng Nghamau 1-5 neu unrhyw waith casglu data ychwanegol fydd o gymorth i fonitro'r polisi / ymarfer pan gaiff ei weithredu:

Gweithrediad	Dyddiadau	Amserlen	Cyfrifoldeb Arweiniol	Ychwanegu i'r Cynllun Gwasanaeth
Casglu mwy o ddata gyda mwy o deuluoedd	Ionawr 27	Hanner blwyddyn	Swyddog Busnes	Na

22. Pa drefniadau i fonitro ac adolygu effaith barhaus y polisi neu'r ymarfer hwn fydd yn cael eu gweithredu, gan gynnwys amserlenni ar gyfer pryd y dylid ei adolygu'n ffurfiol:

Trefniadau Monitro ac Adolygu (gan gynnwys lle fydd y canlyniadau'n cael eu cofnodi)	Amserlen ac Amllder	Cyfrifoldeb Arweiniol	Ychwanegu i'r cynllun Gwasanaeth
Monitro yn amserlen y Llywodraeth	Hanner Blwyddyn	Swyddog Busnes	Na